

Exempel på barnrättsområdet inom hälso- och sjukvården

Ett barn är en människa under 18 år (artikel 1)

Förbud mot diskriminering
Likvärdiga villkor
(artikel 2)

Barnets bästa ska vara vägledande
Kompenserande åtgärder
(artikel 3)

Bidra till goda förutsättningar för en optimal utveckling
(artikel 6)

Respektera barnets delaktighet och inflytande utifrån ålder och mognad
(artikel 12)

Särskilt hänsyn till rättigheter för barn med funktionsnedsättning
(artikel 23)

Personalens antal och lämplighet
(artikel 3)

Förutsättningar för en barnrättsbaserad verksamhet (rutiner, metoder, kunskap, samverkan) (artikel 4, 42)

Rättigheter som rör barnets uppväxtvillkor; föräldraskap, boende, ekonomi, mat, kläder (art. 5, 7, 9 och 18, 26 och 27 10, 20, 21 och, 25)

- Inga oskäligen merkostnader för familjen
- Samverka med vårdnadshavare:
  - Rätt att vara med sitt barn
  - Rätt att sova över vid inläggande vård
- Information om barnets hälsotillstånd och åtgärder
- Inflytande och delaktighet
- Lyhörddhet för särskilda behov av stöd
- Uppmärksamma föräldrars ohälsa som påverkar deras föräldraförmåga
- Riktat föräldrastöd vid behov
- Observant på hemförhållande som kan öka risken för att barn far illa

Rättigheter som rör bästa uppnåeliga hälsa samt rehabilitering vid trauma (art. 23, 24, 39)

- Vård och behandling utifrån rätten till bästa uppnåeliga hälsa och barnets behov
  - Tillgängligt för alla
  - Inom rimlig tid
  - Av personal med barnkompetens
  - Anpassat till barn
- Fysisk, psykisk och sexuell hälsa
- Vård och rehabilitering utifrån funktionsnedsättning
- Sunda levnadsvanor
- Missbruk (alkohol, droger, tobak, spel, porr m.m.)
- Näringsrika måltider
- Förebygga olycksfall
- Uppmärksamma skadliga sedvänjor, negativ social kontroll (heder), könsstympning mm

Rättigheter som rör möjligheten att utvecklas till ens fulla potential, utbildning, vila, lek, kultur och fritid (art. 23, 28 och 29 13, 14, 15, 16 och 17, 31)

- Goda förutsättningar för en optimal utveckling
  - kognitiv, social, andlig, moralisk, fysisk och psykisk utveckling
- Skäligen anpassning och stöd utifrån barnets behov
- Samverka för att underlätta barnets skolgång och fritidsaktiviteter
- Sjukhuskolan och lekterapi
- Stöd för att utvecklas genom lek och social interaktion
- Vila och återhämtning
- Lekterapi
- Integrera kulturaktiviteter i barnets behandling (litteratur, musik, dans, film etc.)
- Bidra till kultur- och fritidsaktiviteter som stimulerar till rörelse t.ex. genom fysisk aktivitet på recept

Rättigheter som rör identitet, nationalitet, barn på flykt och i asylprocessen (art. 7, 8 och 9 22 och 30)

- Samma rättigheter som andra barn
  - Hälso- och sjukvård
  - Tandvård
  - Rehabilitering vid trauma
- Språk
  - Tolk till barnet
  - Barnet ska inte tolka
- Hälso- och sjukvård för nyanlända
- Stöd anpassat till barnets behov
- Stödja integrering och motverka utanförskap
- Barn utan tillstånd att vistas i landet har rätt till samma kostnadsfria vård som andra barn i landet

Barnets rätt till skydd mot alla former av våld och övergrepp, vanvård och försummelse (art. 11, 19, 32-38 & 40)

- Förebyggande arbete
- Fungerande rutiner som uppmärksammar:
  - Kränkande behandling
  - Mobbning
  - Trakasserier
  - Fysiskt våld
  - Psykiskt våld
  - Sexuella övergrepp
  - Försummelse och vanvård
  - Självskadebeteende
  - Negativ social kontroll (heder)
  - Könsstympning av flickor
  - Våld i nära relationer
- Kunskap och rutiner orosanmälan
- Behandla fysiska och psykiska skador och men